

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 11. februar 2021.godine

KZUS- PREDSTAVLJEN NACRT PLANA OPTIMIZACIJE ZDRAVSTVA

RTV- Novi Masterplan za novi zdravstveni sistem do 2035.

RTV- Izabrani lekar provodiće 20 odsto radnog vremena na terenu

RTS- Uskoro ćemo kod lekara bez papirnog uputa

RTS- Popović: Vakcinu "sputnjik V" mogu da prime i najstariji građani

BLIC- Pola miliona kineskih vakcina STIGLO U SRBIJU Brnabić: Spasili smo i spasićemo hiljade života!

BLIC- UKC NIŠ: Uspešno obavljen prvi probni let u hitnim slučajevima prevoz pacijenata moguć i HELIKOPTEROM

NOVOSTI- KOJA VAKCINA NAJBRŽE DELUJE: Institut za primenu nuklearne energije ispitivao učinak različitih cepiva posle prve doze

PREDSTAVLJEN NACRT PLANA OPTIMIZACIJE ZDRAVSTVA

-Optimalan odgovor zdravstvenog sistema na potrebe stanovništva-

Nacrt plana optimizacije mreže zdravstvenih ustanova Republike Srbije - projekat Ministarstva zdravlja u okviru Drugog projekta razvoja zdravstva Srbije i u saradnji sa Svetskom bankom predstavljen je na onlajn konferenciji i upućen na javnu raspravu tokom koje se očekuju sugestije i komentari stručne i šire javnosti na ovaj strateški dokument. Komentare će biti moguće dostavljati do 22. februara. Na onlajn sastanku na kome je predstavljen Masterplan učestvovali su i predstavnici Komore zdravstvenih ustanova Srbije – prof. dr Georgios Konstantinidis i sekretar KZUS Snežana Rašić Đorđević.

Plan optimizacije zdravstva ima za cilj unapređenje efikasnosti, dostupnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga u skladu sa potrebama građana i najvišim međunarodnim standardima. Izrada Masterplana započela je krajem 2019.godine na savetovanju Komore zdravstvenih ustanova Srbije u Vrnjačkoj Banji. Tada su predstavljeni ciljevi projektnog zadatka i započeo širok konsultativni i analitički proces čiji je rezultat nacrt strategije optimizacije, koji bi trebalo da obezbedi bolje ishode zdravstva kroz racionalizaciju. Master plan je pripremljen uz tehničku podršku stručnog tima međunarodnog konzorcijuma (IBF International Consulting, Brisel, Belgija, Delta House, Zagreb, Hrvatska i NALED, Beograd, Srbija) u nameri da rešenje koje se predlaže uzme u obzir najbolje međunarodne prakse, iskustvo u regionu, ali i društveno-ekonomski i politički kontekst u Srbiji.

„Ključne promene koje su predviđene Masterplanom osmišljene su tako da se očuva i unapredi kvalitet u onim delovima sistema u kojima postoji i da se postigne i u onim delovima gde nije na zadovoljavajućem nivou. Plan ne predviđa „šok terapiju“, uvažava kontekst i fleksibilan je. Podrazumeva maksimalno

korištenje kapaciteta tako da zdravstvena zaštita bude dostupnija“ – objasnili su predstavnici tima koji je izradio Masterplan.

U procesu izrade Plana konsultovane su sve zdravstvene ustanove – kroz regionalne sastanke, upitnike, radionice, posete ustanovama.

O KONKRETNIM REŠENJIMA KOJE PREDVIĐA NACRT PLANA OPTIMIZACIJE ZDRAVSTVA VIŠE INFORMACIJA MOŽETE NAĆI NA ADRESI www.optimizacijazdravstva.rs

Pozivamo vas i da sve sugestije i komentare na dokument uputite preko ove platforme.

Novi Masterplan za novi zdravstveni sistem do 2035.

BEOGRAD - Ministarstvo zdravlja započelo je danas završne javne konsultacije o Nacrtu plana optimizacije mreže ustanova zdravstvene zaštite (Masterplan), čiji je cilj da u narednih 15 godina, kroz novu organizaciju zdravstvenog sistema, obezbedi poboljšanje kvaliteta, pristupačnosti i efikasnosti zdravstvene zaštite i povećanje ekonomske efikasnosti zdravstvenog budžeta. Osnovni postulat izrade i sprovođenja plana je približavanje pacijentu i obezbeđivanje bolje, više ujednačene i pravovremene zdravstvene zaštite za sve građane Srbije.

"Zdravstveni sistem biće podeljen na šest regiona, uz Kosovo i Metohiju, u okviru kojih će građani moći da dobiju najviši kvalitet usluge, bez potrebe da putuju u veće centre. Time im obezbeđujemo brzo zbrinjavanje jer će najmanje 80% zdravstvenih usluga biti dostupno na najviše 60 minuta od mesta stanovanja i značajno smanjujemo troškove. Masterplan će osigurati i efikasnije poslovanje zdravstvenih ustanova jer predviđa dva modela spajanja tako da ćemo do 2035. njihov broj optimizovati sa 313 na

117, pripajanjem ustanova tamo gde je potrebno i zadržavanjem svih 110.000 zaposlenih, uz nova ulaganja u savremenu opremu i infrastrukturu" izjavio je državni sekretar Ministarstva zdravlja Ferenc Vicko na onlajn predstavljanju Masterplana.

Javne konsultacije trajaće do 22. februara, a svi zainteresovani Nacrt plana mogu da pogledaju na sajtu www.optimizacijazdravstva.rs i ostave komentare, predloge i sugestije. Masterplan je pripremljen u okviru Drugog projekata razvoja zdravstva Srbije koji sprovodi Ministarstvo zdravlja u saradnji sa Svetskom bankom, uz tehničku podršku stručnog tima međunarodnog konzorcijuma koji čine IBF (Belgija), Delta Haus (Hrvatska) i NALED (Srbija).

"Projektom je predviđeno da uspešno usvajanje Masterplana omogući povlačenje sredstava Svetske banke za nabavku najsavremenije i najneophodnije opreme – 10 magnetnih rezonanci, šest CT skenera i 30 ultrazvučnih aparata, u cilju povećanja uspešnosti ranog otkrivanja i lečenja onkoloških bolesti. Cilj je da do 2035. na taj način bude sačuvano i do 105.000 života. Takođe, kroz izradu Masterplana skenirano je stanje infrastrukture i sve ustanove podeljene su u pet kategorija po hitnosti ulaganja što omogućava izradu plana investicija u narednih 15 godina" istakla je dr Biljana Kozlović, koordinatorka Drugog projekta razvoja zdravstva Srbije.

Kako je na onlajn prezentaciji rečeno, Masterplan menja pristup funkcionisanju zdravstvenog sistema jer se planiranje više neće raditi prema kapacitetima ustanova već prema broju stanovnika, njihovim zdravstvenim potrebama i adekvatnosti ustanova da pruže kvalitetnu zdravstvenu zaštitu.

"U središtu zdravstvene zaštite biće dom zdravlja, koji će imati tim specijalista opšte medicine, pedijatrije, ginekologije i stomatologije dok će u drugim oblastima preglede obavljati specijalisti iz opštih bolnica koji će tu provoditi deo radnog vremena. Za stanovnike ruralnih krajeva, gde su pojedini specijalisti deficitarni, ta promena značiće veću dostupnost lekara, a za sve građane manju potrebu da putuju do bolnica radi specijalističkih pregleda, kao i smanjenje broja duplih pregleda i laboratorijskih analiza" rekao je dr Siniša Varga, konsultant iz Delta hausa i vođa projektnog tima izrade Masterplana i dodao da je za starije građane važno i da će izabrani lekar do 20% radnog vremena provoditi u kućnim posetama što s jačanjem patronažne službe znači veće približavanje pacijentu.

Predlaže se da bolnice sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite budu podeljene u četiri kategorije sa jasnim razgraničenjem usluga koje pružaju.

Kojoj bolnici gravitiraju pacijenti znaće se na osnovu doma zdravlja kojem pripadaju što će ubrzati dolazak do pregleda i smanjiti opterećenost pojedinih bolnica i kliničkih centara. „Put pacijenta“ kroz zdravstveni sistem biće pojednostavljen tako da će se smanjiti njihovo vraćanje lekaru opšte prakse radi ponovnog pregleda i dobijanja uputa.

Zajedno sa definisanjem opsega usluga koje pružaju različite kategorije bolnica ove promene vodiće redukovanju listi čekanja.

Značajne promene Masterplan predlaže i u organizaciji hitne pomoći, državnih apotekarskih ustanova, transfuziologije, zbrinjavanja rizičnih trudnoća, gerijatrije i palijativne nege.

Kada je reč o zaposlenima u zdravstvu, velika promena planirana je uvođenjem novog načina upravljanja kadrovima, koje će voditi novoformirani Centar u okviru Ministarstva zdravlja.

Objedinjavanjem podataka svih resornih institucija, Centar će omogućiti brže donošenje kadrovskog plana, upravljanje stručnim usavršavanjem zdravstvenih radnika i saradnika, kao i efikasnije utvrđivanje stvarnog stanja i potreba za zapošljavanje novih kadrova.

Zadatak centra biće i razvoj sistema vrednovanja rada zaposlenih i nagrađivanja, kao i destimulisanja neadekvatnog ponašanja. U okviru izrade Masterplana pripremljena je i metodologija za definisanje srednjoročnog kadrovskog plana.

U procesu izrade Masterplana analizirani su podaci Ministarstva zdravlja, RFZO, Instituta za javno zdravlje Srbije, medicinskih fakulteta i škola, više od 300 zdravstvenih ustanova, sprovedena istraživanja i konsultacije sa svim zdravstvenim komorama, kao i među građanima i privredom koja posluje u zdravstvenom sektoru.

Projektni tim obišao je 278 zdravstvenih ustanova i održao više desetina sastanaka, radionica i okruglih stolova.

Izabrani lekar provodiće 20 odsto radnog vremena na terenu

BEOGRAD - Pri svakom domu zdravlja u Srbiji biće uvedena služba za kućno lečenje, a izabrani lekar će 20 odsto radnog vremena provoditi na terenu, kako bi se dodatno smanjila potreba pacijenata da odlaze u zdravstvene ustanove, a sistem bio bliži njima.

Ovo je predviđeno nacrtom Plana optimizacije zdravstvenih ustanova koji je danas predstavljen na onlajn konferenciji.

Izabrani lekar provodiće 20 odsto radnog vremena na terenu

BEOGRAD - Pri svakom domu zdravlja u Srbiji biće uvedena služba za kućno lečenje, a izabrani lekar će 20 odsto radnog vremena provoditi na terenu, kako bi se dodatno smanjila potreba pacijenata da odlaze u zdravstvene ustanove, a sistem bio bliži njima.

Ovo je predviđeno nacrtom Plana optimizacije zdravstvenih ustanova koji je danas predstavljen na onlajn konferenciji.

Državni sekretar Ministarstva zdravlja Ferenc Vicko kaže da je optimizacija mreže zdravstvenih ustanova ključan proces da se postigne efikasnije i kvalitetnije i održivo zdravstvo u Srbiji.

"Ovo je masterplan i sve sugestije treba poslati do 22. februara", rekao je Vicko i dodao da su konsultovane sve zdravstvene ustanove i puno njih, preko 250, su posećeno i bilo je dosta vremena za konstruktivne predloge.

Optimizacijom mreže zdravstvenih ustanova postižu se višestruke koristi, navodi, a to je racionalizacija troškova u zdravstvu, da se iskoriste maksimalno kapaciteti.

Masterplanom je predviđeno da se 85 svih zdravstvenih problema građana rešava u domovima zdravlja, te da tako građani neće više morati da odlaze samo po uput u domove zdravlja, često putuju do većih gradova u bolnice kako bi obavili specijalistički pregled.

Novim planom organizacije predviđeno je pripajanje domova zdravlja opštim bolnicama, što znaci da će lekare specijaliste formalno preuzeti bolnice iz istog okruga, radi lakše razmene zaposlenih između ustanova.

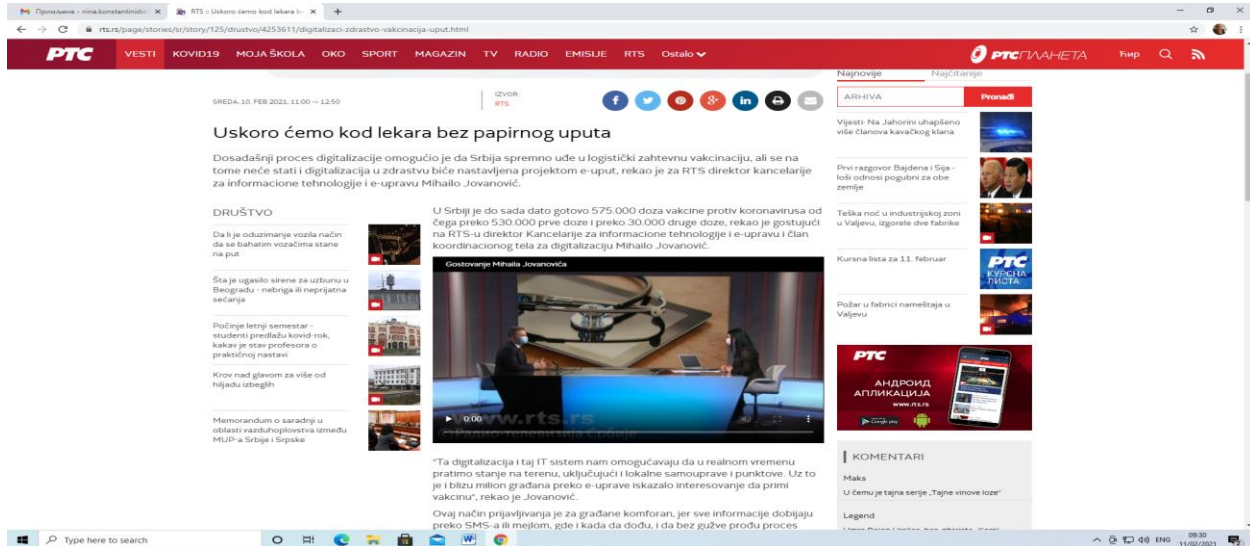
Oni će uglavnom nastaviti da rade na mestu gde su dotada radili, međutim, specijalisti iz opštih bolnica deo radnog vremena provodiće i u domovima zdravlja gde postoji potreba za određenim kadrom.

Na ovaj način, smanjiće se nedostatak lekara specijalista, naročito u seoskim sredinama, iz kojih pacijenti često moraju da putuju do Beograda, Novog Sada, Niša ili Kragujevca.

Do sada su izbrani lekari više od polovine pacijenata slali u bolnice sekundarnog i tercijarnog nivoa, što nije uobičajena procedura. Nova organizacija omogućiće da građani u domove zdravlja ne odlaze samo po upute, već će specijalista intervenisati i odrediti da li je pacijent za bolničko zbrinjavanje.

Jačanje politike primarne zdravstvene zaštite uz preuzimanje većih obaveza lekara u domovima zdravlja cilj je Drugog projekta razvoja zdravstva, a nova praksa u mnogome će rasteretiti tercijarne ustanove omogućiti im da se ozbiljnije bave težim kliničkim slikama.

Masterplan optimizacije mreže zdravstvenih ustanova urađen je kroz Drugi projekat razvoja zdravstva Srbije, a uz podršku Svetske banke.

Uskoro ćemo kod lekara bez papirnog uputa

Dosadašnji proces digitalizacije omogućio je da Srbija spremno uđe u logistički zahtevnu vakcinaciju, ali se na tome neće stati i digitalizacija u zdravstvu biće nastavljena projektom e-uput, rekao je za RTS direktor kancelarije za informacione tehnologije i e-upravu Mihailo Jovanović.

U Srbiji je do sada dato gotovo 575.000 doza vakcine protiv koronavirusa od čega preko 530.000 prve doze i preko 30.000 druge doze, rekao je gostujući na RTS-u direktor Kancelarije za informacione tehnologije i e-upravu i član koordinacionog tela za digitalizaciju Mihailo Jovanović.

"Ta digitalizacija i taj IT sistem nam omogućavaju da u realnom vremenu pratimo stanje na terenu, uključujući i lokalne samouprave i punktove. Uz to je i blizu milion građana preko e-uprave iskazalo interesovanje da primi vakcinu", rekao je Jovanović.

Ovaj način prijavljivanja je za građane komforan, jer sve informacije dobijaju preko SMS-a ili mejlom, gde i kada da dođu, i da bez gužve prođu proces vakcinisanja.

"A to omogućava zdravstvenom sistemu da na pravi način organizuje logistiku vakcinacije. Zato i očekujem da će se još građana javljati preko našeg portala e-uprave", kaže Jovanović.

Srbija je jedina zemlja u svetu koja u ovom trenutku i vakciniše i daje drugu dozu vakcine građanima sa tri tipa vakcine.

"Svaka od tih vakcina se čuva i daje na različite načine, i to je podrazumevalo ozbiljnu pripremu cele logistike. Moramo tačno da znamo na kom punktu sa kakvom infrastrukturom raspolazemo, koje

frizidere imamo, koliko zdravstvenih radnika imamo, i ovaj informacioni sistem nam pomaže da upravljamo ovom kompleksnom logistikom", istakao je direktor Kancelarije za informacione tehnologije i e-upravu.

Zbog toga je vrlo važno da građani dođu baš u zakazanom terminu na vakcinaciju.

"Dolazak drugi dan znači da se logistika poremeti jer mi smo imali i po 60.000 vakcinisanih u jednom danu, a sada istovremeno imamo punktove na kojima građani primaju prvu dozu vakcine kao i one na kojima primaju drugu dozu vakcine, i svako veliko pomeranje jeste problem", rekao je Jovanović.

Jovanović, koji je i član koordinacionog tela za digitalizaciju zdravstva kaže da se spremaju da na velika vrata uđu i u projekte koji će omogućiti bolju razmenu podataka i poslovnih procesa unutar zdravstvenih sistema.

"Jedan od prvih projekta u okviru digitalizacije je e-uput da uput građani ne bi više nosili od šaltera do šaltera. Pravi uspešan primer koliko je to značajno je uvođenje e-recepta jer na taj način hronični bolesnici niti imaju potrebe da nose papirne recepte u apoteku niti da se svakog meseca idu po njih kod lekara", rekao je za RTS Mihailo Jovanović.

Popović: Vakcinu "sputnjik V" mogu da prime i najstariji građani

Ministar bez portfelja Nenad Popović kaže za RTS da je vakcina "sputnjik V" bezbedna i može da se koristi za sve građane starije od 18 godina, uključujući i one starije od 60 godina. Popović ističe da je siguran da će Srbija uspeti da krene u proizvodnju ruske vakcine.

Nenad Popović, koji je juče u Moskvi imao sastanke sa predstavnicima ministarstva zdravlja Rusije, rekao je u Dnevniku RTS-a da ljudi stariji od 60 godina mogu da prime vakcinu "sputnjik V".

"Vakcina sputnjik V je bezbedna i može da se koristi za sve građane starije od 18 godina, uključujući i one starije od 60 godina", istakao je Popović.

Navodi da su juče na sastanku u ministarstvu zdravlja Rusije, gde su prisustvovali stručnjaci iz instituta Gamalej i drugih struktura, dobili sva razjašnjenja, sva zvanična pisma i dokumentaciju koja potvrđuje da su vakcine "sputnjik V" bezbedne za građane starije od 60 godina još od 25. decembra prošle godine i da mogu da se koriste odmah.

"Mi smo svu dokumentaciju prosledili nadležnima u Republici Srbiji i vrednim radom svih stručnjaka u Agenciji za lekove i medicinska sredstva i stručnjaka u Torlaku, noćas su donesene sve dozvole kako bi se vakcina sputnjik v mogla od danas koristiti za sve građane starije od 60 godina", naveo je Popović.

"Siguran sam da će Srbija uspeti da krene u proizvodnju sputnjika"

U Beograd danas stižu ruski stručnjaci, koji idu u Institut Torlak da utvrde ima li uslova za početak proizvodnje vakcine "sputnjik", čija prva faza podrazumeva dobijanje supstance iz Rusije, a punjenje u ampule, pakovanje i distribuciju iz Srbije, dok druga faza znači pun ciklus proizvodnje u Srbiji.

Popović je siguran da će Srbija uspeti da krene u proizvodnju, ali da je potrebno da se vide tehničke i tehnološke mogućnosti na institutu "Torlak".

"Ono što je najvažnije jeste da imate stručne ljude, to Srbija ima, Torlak ima stručnjake", ističe ministar.

Napominje da za drugu fazu proizvodnje to nije dovoljno i da je potrebno da se nabavi adekvatna oprema, koja danas nedostaje u svetu.

"Potrudimo se da do decembra sva ta oprema bude u Srbiji, ali prvu fazu možemo da pokrenemo možda već za tri meseca. To ćemo znati posle današnjih i sutrašnjih razgovora sa stručnjacima iz Rusije", kaže Popović.

Nada se da će Srbija uspeti za dva do tri meseca da vakcinu distribuira iz Torlaka, ne samo po Srbiji, nego i po celoj Evropi, a za devet do 10 meseci da će imati pun ciklus proizvodnje vakcine "sputnjik" u Srbiji.

"Mi smo jedina evropska zemlja koja bi proizvodila tu vakcinu u Evropi, pored Rusije", navodi Popović.

"Nadam se da ćemo do kraja marta dobiti dva miliona vakcina"

Podseća da smo prvi u Evropi krenuli u pregovore sa Rusijom. "Vidite sada da i Nemačka i Austrija i Češka i druge zemlje žele da proizvode rusku vakcinu, ali Rusi su Srbiju stavili na prvo mesto", ukazuje ministar.

Napominje da je Rusija čak i u dostavi vakcina Srbiju stavila na prvo mesto. "Nadam se da ćemo do kraja marta meseca dobiti svu količinu od dva miliona vakcina", kaže Popović.

"Nama su rekli decidirano da ćemo u svim dopremanjima vakcine biti na prvom mestu i po količinama i po vremenu", ističe ministar.

Pola miliona kineskih vakcina STIGLO U SRBIJU Brnabić: Spasili smo i spasićemo hiljade života!

Novi kontigent od pola miliona vakcina kineske kompanije "Sinofarm" stigao je upravo na aerodrom Nikola Tesla.

Vakcine su dočekale premijerka Srbije Ana Brnabić i ambasadorica Kine u našoj zemlji Čen Bo.

- Velika mi je čast što zajedno sa premijerkom dočekujem novi kontigent. Ovo je treći put da sa premijerkom budem na aerodromu: dočekivali smo opremu, ispraćali kineske stručnjake, a sada dočekujemo vakcine. Želim da iskažem poštovanje za organizaciju. Avion je dovezao ne samo vakcine već i čestitke povodom Kineske nove godine - kazala je Čen Bo.

Premijerka se na početku zahvalila Kini, predsedniku Kine i ambasadorici.

- Hvala vam na ovolikoj količini vakcina, Danas kada dočekujemo ovaj kontigent znači da smo dobili od sada 1.500.000 kineskih vakcina. To nam je pomoglo da budemo druga zemlja u Evropi i 7. u svetu po vakcinaciji. Uspeli smo da spasemo i spasićemo hiljade života. Zbog toga sam večeras presrećna - kazala je Brnabić.

Ona se posebno zahvalila predsedniku Vučiću na njegovim ličnim naporima.

- Želim konačno i da čestitatam Novu godinu kineskim prijateljima. Nastavićemo da investiramo u čelično prijateljstvo - zaključila je premijerka.

UKC NIŠ: Uspešno obavljen prvi probni let u hitnim slučajevima prevoz pacijenata moguć i HELIKOPTEROM

Na helidromu Univerzitetskog kliničkog centra u Nišu danas je uspešno obavljeno prvo probno sletanje vojnog helikoptera "Erbas", što predstavlja mogućnost, samostalne, brze i efikasne organizuje i pripreme svih sletanja helikoptera koje će omogućiti brzu organizaciju transporta pacijenata vazдушnim putem.

Iz Uprave UKC objašnjavaju da je platforma helidroma, koja se nalazi u blizini novoizgrađene zgrade niškog Univerzitetskog kliničkog centra, u potpunosti opremljena i bezbedna za korišćenje i prizemljenje letilica specijalizovanih za prevoz pacijenata, te da poseduje sve neophodne dozvole i saglasnosti za korišćenje.

- Proba koju smo uradili danas sa Vojskom Srbije je izvedena, kako bi pokazali da sve funkcioniše besprekorno i pored jakog vetra koji je duvao, naravno Vojska je kao i uvek bila na visini zadatka, kao što ćemo i mi biti i kakvi smo i bili do sada. Potpuno smo spremni da prihvatimo pacijenta, transportujemo ga do organizacione jedinice UKC, na kojoj se dalje nastavlja njegovo lečenje i zbrinjavanje, izjavio je prof. dr Zoran Perišić, direktor UKC Niš i dodao, da će ubuduće, zahvaljujući helidromu i obučenosti medicinskih ekipa, na isti način biti moguće da se transportuju i pacijenti iz Niša, ka drugim zdravstvenim ustanovama, ukoliko to situacija bude zahtevala.

Prema rečima državnog sekretara u Ministarstvu zdravlja, prof. dr Zorana Radovanovića, ideja državnog vrha je bila, da se nakon izgradnje nove zgrade, trenutno najmodernije u ovom regionu, sagradi i potpuno osposobi helidrom, kako bi Niš i niški Univerzitetski klinički centar, kao ustanova koja može da zbrine sve pacijente i obezbedi kompletnu pokrivenost za sve one koji moraju da koriste ovu vrstu transporta, što je i učinjeno.

- Veliki dan za Srbiju, veliki dan za UKC Niš i veliki dan za sve nas. Helidrom ispunjava sve svetske standarde, a mi smo apsolutno sigurni u naše medicinske ekipe i timove, jer smo još tokom izgradnje i pripremanja platforme, sa pokojnim dr Miodragom Lazićem, tadašnjim direktorom Urgentnog centra i dr Dragišom Ljubenovićem, obučili kompletno osoblje Urgentnog centra zajedno sa anesteziolozima i anestezičarima, tehničarima, kako za prilaz i ulaz u helikopter, unošenje ili iznošenje pacijenata i što je najvažnije za hitno zbrinjavanje, tako da je zahvaljujući tome, UKC Niš, jedini u Srbiji koji ima takve sertifikate, izjavio je prof. dr Radovanović.

U izgradnju i opremanje helidroma UKC Niš, uz pomoć države, odnosno Ministarstva zdravlja i Direktorata za civilno vazduhoplovstvo, uloženo je više od 30 miliona dinara.

KOJA VAKCINA NAJBRŽE DELUJE: Institut za primenu nuklearne energije ispitivao učinak različitih cepiva posle prve doze

SAMO dve nedelje posle prve doze "Fajzer Biontekove" vakcine, 85 odsto pelcovanih razvilo je prilično dobru zaštitu od kovida 19.

Posle prve doze ruskog "sputnjika V" efekat je isti, ali antitela taj zaštitni nivo dostižu nekoliko dana kasnije nego kod vakcinisanih "Fajzerovom" vakcinom. Za cepivo kineskog "Sinofarma" još nema dovoljno podataka, jer je njime imunizacija počela nešto kasnije, ali je dosad potvrđeno da na ovu vakcinu ima najmanje neželjenih reakcija, a ne očekuje se ni da će njen efekat biti manji nego kod prve dve.

Ovakve utiske o efektima vakcina stručnjaci su stekli za nepun mesec od početka masovne imunizacije, ali na malom broju pacijenata, i tek će ih proveriti kroz studiju sa više ispitanika. Marija Gnjatović, istraživač

u Institutu za primenu nuklearne energije (INEP), otkriva, za "Novosti", da je dogovoreno da se istraživanje radi na lekarima, koji su prvi i vakcinisani, i da u INEP-u očekuju značajne količine uzoraka koje će ispitivati.

- To što smo dosad zaključili da "Fajzer Biontekova" vakcina najbrže stvara dobar imunitet ne znači da je ona i najbolja - kaže Gnjatovićeva za "Novosti". - Kod "sputnjika" je imunološki odgovor, takođe, podjednako dobar pred revakvacijom. Nema razloga da sumnjamo da će isto biti i sa kineskom vakcinom. Ali, sve to tek treba da se naučno verifikuje.

Prema onome što je dosad zaključeno, imunološki odgovor posle prve doze, i "Fajzerove" i vakcine "sputnjik V", možda bi bio dovoljan za zaštitu od infekcije virusom korona, i bez revakvacije. O promeni pravila se, međutim, čak i ne razmišlja, jer je mnogo toga još nepoznato.

- Sve dok se ne dokaže da vakcinisani koji su razvili antitela ne prenose infekciju koronom, moraju da se poštuju opšte epidemiološke mere - kaže Gnjatovićeva. - Već znamo da vakcina "radi", da se stvaraju antitela i da možemo da se uzdamo u to da će ona štititi od najtežih komplikacija kovida 19, ali da li se razvijanjem imuniteta posle vakcinacije zapravo i prekida put transmisije virusa, to još ispituju timovi naučnika širom sveta.

Iako preliminarni rezultati ukazuju da "Fajzer-Biontekova" vakcina najbrže stvara zaštitu, na nju je evidentiran i najveći broj neželjenih reakcija.

- Ta vakcina dobro deluje, ali je problem preterana reakcija na ovo cepivo i najčešće prijavljivana neželjena dejstva - objašnjava naša sagovornica.

Kako kaže dr Gnjatović, ne može da se sugeriše pojedinim kategorijama stanovništva, po starosti ili zdravstvenom stanju, da ne primaju ovo cepivo. Jednostavno se poštuje samo uputstvo proizvođača da je ona kontraindikovana samo za one koji su već imali teške alergijske reakcije.

Posle primanja prve doze "sputnjika V" potrebno je više vremena da se sintetiše protein, pa je imunološki odgovor na ovo cepivo sporiji. Odgovor na svaku vakcinu, međutim, zavisi od ukupnog zdravstvenog stanja vakcinisanog.

- I kineskom vakcinom se postiže imuni odgovor posle prve doze, ali to tek treba da izmerimo - kaže Gnjatović. - Prednost ove vakcine je što na nju ima najmanje neželjenih reakcija.

PAŽLJIVO BIRATI TEST

REVAKVINACIJA je nedavno počela, a mnogi već žele da provere efekat vakcine. Neki testovi su, međutim, nepotrebno bacanje novca.

- Ako neko želi da proveri imuni odgovor na vakcinu treba da radi analizu na IgG antitela - objašnjava dr Gnjatović. - Važno je da test bude baziran na spajk proteinu, jer su na njemu zasnovane sve vakcine koje imamo. Ako se rade testovi zasnovani na N proteinu, koji su dobri za detekciju virusne infekcije, rezultat

na imunološki odgovor posle vakcinacije biće stalno negativan. Trebalo bi raditi elisa testove na S ili na S i N proteinu, a ne brze serološke koji pokazuju samo da li ima ili nema antitela, ali ne i njihovu količinu.

PLAN OPTIMIZACIJE ZDRAVSTVENIH USTANOVA

LEKARI ĆE VIŠE BITI NA TERENU

PRI svakom domu zdravlja u Srbiji biće uvedena služba za kućno lečenje, a izabrani lekar će 20 odsto radnog vremena provoditi na terenu, kako bi se dodatno smanjila potreba pacijenata da odlaze u zdravstvene ustanove, a sistem bio bliži njima.

Ovo je predviđeno nacrtom Plana optimizacije zdravstvenih ustanova koji je predstavljen na onlajn konferenciji.

Državni sekretar Ministarstva zdravlja Ferenc Vicko rekao je da je optimizacija mreže zdravstvenih ustanova ključan proces da se postigne efikasnije i kvalitetnije zdravstvo u Srbiji.

- Ovo je masterplan i sve sugestije treba poslati do 22. februara - rekao je Vicko.

Masterplanom je predviđeno da se 85 odsto svih zdravstvenih problema građana rešava u domovima zdravlja.